

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3Tos/126/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2125010515
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Réves
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:2125010515.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Révesa a sudcov JUDr. Rastislava Kresla a JUDr. Juraja Dziaka, v trestnej veci odsúdeného A. B., v konaní o žiadosti odsúdeného o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 23.04.2025 pod sp. zn. 2PP/13/2025, na neverejnom zasadnutí konanom v Trnave dňa 24.07.2025 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Trnava rozhodol tak, že podľa § 66 ods. 1 písm.b), ods. 2 Trestného zákona zamietol návrh odsúdeného A. B., nar. XX. XXXXXXXXX XXXX v C., hlásený trvalý pobyt obec D. A., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, z 25. februára 2025, na podmienkové prepustenie z výkonu súhrnného trestu odňatia slobody uloženého rozsudkom Okresného súdu Komárno sp. zn. 2T/12/2021 z 13. apríla 2021 podľa § 208 ods. 1 Trestného zákona vo výmere 2 (dva) roky v spojení s uznesením Okresného súdu Komárno č. k. 2T/12/2021 - 322 z 27. októbra 2022 a uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 2Tos/65/2023 - 346 z 20. septembra 2023 so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Okresný súd svoje rozhodnutie zdôvodnil tým, že u odsúdeného neboli splnené materiálne podmienky podmienkového prepustenia v zmysle ustanovenia § 66 ods. 1 Trestného zákona. U odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka na podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody tým, že vykonal potrebnú časť z uloženého trestu odňatia slobody, avšak nebola splnená ani jedna z materiálnych podmienok.

Okresný súd skonštatoval, že u odsúdeného počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody nedošlo k zlepšeniu. Počas takmer sedemnástich mesiacov odsúdený zaznamenal jedinú disciplinárnu odmenu. Neprejavil záujem o rekvalifikačný kurz alebo iné formy vzdelávania. Do oddielových aktivít organizovaných v rámci kultúrno-osvetovej činnosti sa zapájal len občas. Nemožno opomenúť, že odsúdený už bol osem mesiacov v roku 2022 vo výkone trestu odňatia slobody, takže svoje správanie a vystupovanie vie prispôsobiť tak, aby bolo na požadovanej úrovni. Napriek tomu je odsúdený individuálnymi pohovormi vedený k rešpektovaniu a dodržiavaniu ústavného poriadku a časového rozvrhu dňa. Z obsahu hodnotenia riaditeľa ústavu vyplýva, že odsúdený nadobudol pracovné návyky a zručnosti na Slovensku i v zahraničí a tieto dokázal využívať pri svojom pracovnom zaradení počas výkonu trestu aj v podobe získanej disciplinárnej odmeny. Z celkového pohľadu sa však výkon trestu odňatia slobody odsúdeným nevymyká zo štandardného výkonu trestu odňatia slobody.

Vo vzťahu k nesplneniu druhej materiálnej podmienky u odsúdeného okresný súd uviedol, že dokazovanie je založené na objektívnych skutočnostiach, nejde o subjektívne pocity samosudcu alebo členov senátu ohľadom osoby odsúdeného. Na podklade dokazovania nebola zistená žiadna objektívna skutočnosť, ktorá by dávala súdu dostatočnú záruku na to, aby mohol dospieť k záveru, že by odsúdený v prípade podmieneného prepustenia mohol viesť na slobode riadny život. Odsúdený pracoval aj v minulosti a ani to mu nezabránilo v páchaní trestnej činnosti. Na spôsob života odsúdeného nemalo žiadny vplyv ani plynutie skúšobnej doby podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody. Objektom jeho úmyselnej trestnej činnosti bola navyše tá istá poškodená. Resocializačná prognóza u odsúdeného je menej priaznivá. Riziko recidívy trestnej činnosti je stredné. Súd nemôže mať úplnú istotu v tom, že odsúdený po podmienenom prepustení bude opätovne páchať trestnú činnosť, avšak v momente rozhodovania o návrhu odsúdeného existovali indicie, že by odsúdený mohol po podmienenom prepustení pokračovať v páchaní trestnej činnosti.

Vzhľadom na to, že neboli splnené všetky zákonné podmienky na podmienené prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, okresný súd návrh odsúdeného doručený 25. februára 2025 na verejnom zasadnutí zamietol.

Proti tomuto uzneseniu zahlásil ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť odsúdený A. B., ktorú do termínu neverejného zasadnutia sťažnostného súdu bližšie písomne nezdôvodnil ani sám a ani prostredníctvom svojej obhajkyne.

Prokurátor prítomný na verejnom zasadnutí okresného súdu sa práva na podanie sťažnosti vzdal.

Krajský súd ako nadriadený súd okresnému súdu podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a tak zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmienenčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z vyššie citovaných ustanovení § 66 Trestného zákona vyplýva, že súd môže odsúdeného podmienenčne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a taktiež po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie a skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k správne mu záveru, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody - vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu, a to dňa 07.03.2025, avšak nebola splnená ani jedna materiálna podmienka, nakoľko odsúdený svojím správaním vo výkone trestu nepreukázal žiadne výrazné polepšenie a tiež nemožno od neho bezpečne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Pokiaľ ide o prvú materiálnu podmienku, táto sa viaže podľa jej gramatického znenia striktnie na správanie odsúdeného vo výkone trestu. Polepšením v jej zmysle sa v resocializačnej rovine rozumie vývojový proces vnútornej premeny osobnosti odsúdeného, ktorá sa navonok prejavuje práve v jeho chovaní a správaní v podmienkach výkonu trestu. V súvislosti s rozhodovaním o prípadnom podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody plnenie tejto podmienky preukazuje príslušný ústav na výkon trestu v hodnotení odsúdeného (§ 62 zák. č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody). S ohľadom na povahu a účel tohto právneho inštitútu je odôvodneným úsudok, že o takomto polepšení môže okrem iného svedčiť, ak odsúdený riadne a zodpovedne plní povinnosti, ktoré vo výkone trestu pre neho vyplývajú z právnych predpisov, ak dodržiava ústavný poriadok a stanovený režim,

plní pokyny príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže, dodržiava zásady slušného správania, iniciatívne spolupracuje a plní program zaobchádzania, dodržiava povinnosti a zákazy obsiahnuté v zákone o výkone trestu odňatia slobody a vo vyhláske, ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu a pod. Všeobecný súd rozhodujúci o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody musí zohľadniť všetky zadovážené dôkazy, ktoré mu poskytnú komplexný obraz o osobe odsúdeného a jeho celkovom správaní a plnení povinností vo výkone trestu, pretože aj tieto okolnosti môžu do istej miery ovplyvniť predpoklad o tom, aké správanie možno od odsúdeného očakávať potom, ako opustí brány väzenia. (R 73/2009)

Správanie odsúdeného vo výkone trestu sa musí hodnotiť v súvislosti s charakterovými vlastnosťami odsúdeného, s motívmi a spôsobom vykonania činu, pretože len za tohto predpokladu možno posúdiť, či odsúdený vo výkone trestu dosiahol taký stupeň nápravy, že sa už zbavil práve tých charakterových vlastností a nesprávnych návykov, ktoré ho viedli ku spáchaniu trestnej činnosti, alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jeho rozhodnutiu spáchať trestný čin.

K možnosti konštatovania splnenia materiálnych podmienok podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody krajský súd aj s poukazom na ustálenú judikatúru NS SR uvádza, že podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je opodstatnené len vtedy, ak sa preukáže, že odsúdený vo výkone trestu nielen formálne, ako to vyžaduje zákon o výkone trestu odňatia slobody a vyhláska, ktorou sa vykonáva poriadok výkonu trestu, ale nadpriemerne plnil všetky svoje povinnosti tak, aby za ich plnenie získaval odmeny a dokumentoval tak svoju úprimnú snahu o polepšenie, pričom zároveň jeho správanie k spoluodsúdeným, ale i personálu musí byť bezproblémové. Ak odsúdený síce plní svoje povinnosti, ale toto plnenie nie je ocenené odmenami, ide o bežný a zákonom predpísaný štandard správania sa odsúdeného, ktorý sa nevymyká z priemeru a nenaznačuje snahu odsúdeného o polepšenie. V prípade „skúseného recidivistu“ je žiadúce, aby pomer disciplinárnych odmien k disciplinárnym trestom bol výraznejší v prospech odmien (uznesenie NS SR pod sp. zn. 1 Urtos/4/2025 zo dňa 15.04.2025).

V predmetnej veci bol odsúdený A. B. počas výkonu trestu odňatia slobody výlučne len 1 krát disciplinárne odmenený, pričom disciplinárne potrestaný nebol.

Okresný súd sa vo svojom rozhodnutí podrobne venoval správaniu odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody. Posúdil nielen jednotlivé čiastkové aspekty jeho správania, ale aj celkové hodnotenie zo strany ústavu na výkon trestu. V rámci tohto hodnotenia súd prihliadal na dodržiavanie poriadku, disciplíny a stanovených pravidiel, plnenie pracovných povinností, účasť na resocializačných programoch a prípadnú iniciatívu odsúdeného pri zlepšovaní vlastného správania.

Z týchto podkladov, ktoré súd vyhodnotil ako ucelený obraz o správaní odsúdeného, však podľa názoru okresného súdu – a tento názor v celom rozsahu potvrdil aj krajský súd – nevyplýva, že by odsúdený plnil svoje povinnosti počas výkonu trestu nadpriemerne, teda v takej miere, ktorá by podstatne prevyšovala bežné požiadavky a nároky kladené na odsúdených. Inými slovami, hoci odsúdený povinnosti plnil, robil tak v rámci očakávaného štandardu, nie spôsobom, ktorý by bolo možné hodnotiť ako mimoriadny či výnimočný.

Aj krajský súd týmto zdôrazňuje, že samotné riadne plnenie povinností vyznieva skôr pozitívne, no na účely posúdenia niektorých právnych inštitútov (v danom prípade podmiennečného prepustenia) sa vyžaduje preukázanie správania, ktoré presahuje bežnú úroveň – a takéto správanie v prípade odsúdeného z hodnotenia nevyplývalo.

Za týchto okolností bolo namieste konštatovanie okresného súdu, že už prvá materiálna podmienka splnená nebola. A práve nesplnenie tejto podmienky vylučuje aj naplnenie druhej materiálnej podmienky, ktorou je dôvodné očakávanie, že po prepustení bude viesť riadny život. Bez preukázaného polepšenia nie je možné vyvodit' pozitívnu prognózu ďalšieho života odsúdeného na slobode.

Navyše, s prihliadnutím na trestnú minulosť odsúdeného, ktorá pozostáva z 3 záznamov v registri trestov, ako aj na skutočnosť, že už v minulosti mu boli ukladané podmiennečné tresty bez toho, aby to malo výchovný efekt, je zjavná jeho recidíva a absencia kritického postoja (nie deklarovaného, ale reálneho) k páchaniu trestnej činnosti. Súd správne prihliadol aj na charakter aktuálne vykonávaného trestu – ide o zločin týrania blízkej osoby (predtým bol odsúdený za prečin sexuálneho zneužívania) – čo len umocňuje potrebu pokračovania vo výkone trestu z dôvodu prevýchovy a ochrany spoločnosti.

S prihliadnutím na všetky uvedené okolnosti a na zákonné kritériá pre podmiennečné prepustenie dospel okresný súd k správne právnemu záveru, že návrhu nemožno vyhovieť. Sťažnosť odsúdeného, ktorou sa vo všeobecnej rovine domáhal zmeny rozhodnutia, pričom ju nijako vecne nezdôvodnil, preto neobsahuje žiadne nové alebo relevantné argumenty, ktoré by mohli spochybniť vecnú správnosť rozhodnutia okresného súdu.

Z uvedených dôvodov krajský súd uznesenie okresného súdu považuje za vecne správne a sťažnosť odsúdeného za nedôvodnú, preto rozhodol tak, ako je uvedené v enunciiate tohto uznesenia. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.